

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	2Cdo/64/2023
Identifikačné číslo spisu:	6120349635
Dátum vydania rozhodnutia:	27.03.2025
Meno a priezvisko:	JUDr. Viera Nevedelová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2025:6120349635.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcu SLUŽBY A SERVIS a. s., so sídlom Trebatice, Zelená 18, IČO: 46 455 116, právne zastúpeného A|K|K|L advokáti s. r. o., so sídlom Bratislava, Grösslingová 50, IČO: 50 666 622, proti žalovanému Q. E., narodenému L., trvale bytom P., právne zastúpenému advokátkou JUDr. Desanou Madžovou, so sídlom Piešťany, Komenského 5247/24, IČO: 42 296 234, o zaplatenie 8.957,04 eur s príslušenstvom, vedenom na Okresnom súde Trnava pod sp. zn. PN-6C/37/2020, o dovolaní žalovaného proti uzneseniu Krajského súdu v Trnave z 30. novembra 2022 sp. zn. 11Co/96/2021, 11Co/104/2021, takto

rozhodol:

Dovolanie z a m i e t a .

Žalobcovi priznáva voči žalovanému nárok na náhradu trov dovolacieho konania v rozsahu 100 %.

Odôvodnenie

I.

Konanie pred súdom prvej inštancie

1. Okresný súd Piešťany (ďalej len „súd prvej inštancie“) rozsudkom pre zmeškanie z 13. mája 2021 č. k. 6C/37/2020-94 (ďalej len „rozsudok“)

- vo výroku I. uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 8.957,04 eur spolu s úrokom z omeškania 5 % ročne z dlžnej sumy od 9. mája 2020 do zaplatenia, do 3 dní od právoplatnosti rozsudku;
- vo výroku II. žalobcovi priznal voči žalovanému nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

2. V odôvodnení rozsudku súd prvej inštancie uviedol, že mal preukázané, že právnenému zástupcovi žalovaného dňa 4. marca 2021 bolo doručené predvolanie na pojednávanie, ktoré sa malo uskutočniť dňa 13. mája 2021, v ktorom súd poučil právneho zástupcu žalovaného o následkoch nedostavenia sa na pojednávanie, vrátane možnosti vydania rozsudku pre zmeškanie. Právny zástupca žalovaného sa na pojednávanie nedostavil, pričom svoju neprítomnosť neospravedlnil včas a vážnymi okolnosťami. Proti tomuto rozsudku podal žalovaný odvolanie, v ktorom navrhol, aby odvolací súd rozsudok pre zmeškanie v celom rozsahu zrušil a vec vrátil na ďalšie konanie.

3. Návrh žalovaného na zrušenie rozsudku pre zmeškanie súd prvej inštancie zamietol uznesením z 3. augusta 2021 č. k. 6C/37/2020-123 (ďalej len „uznesenie“). Dospel k záveru, že žalovanému sa nepodarilo preukázať, že dôvody, pre ktoré zmeškal pojednávanie vo veci, na ktorom bol vyhlásený rozsudok pre zmeškanie, boli ospravedlniteľné.

II.

Konanie pred odvolacím súdom

4. Krajský súd v Trnave uznesením z 30. novembra 2022 č. k. 11Co/96/2021, 11Co/104/2021-189

- vo výroku I. odmietol odvolanie žalovaného proti rozsudku súdu prvej inštancie,
- vo výroku II. potvrdil uznesenie súdu prvej inštancie a
- vo výroku III. priznal žalobcovi voči žalovanému nárok na náhradu trov odvolacieho konania v celom rozsahu.

5. V súvislosti s odvolaním proti rozsudku pre zmeškanie odvolací súd poukázal na § 356 písm. b) CSP, v zmysle ktorého odvolanie nie je prípustné proti rozsudku pre zmeškanie, okrem prípadov odvolania podaného z dôvodu, že neboli splnené podmienky na vydanie takéhoto rozhodnutia. Odvolací súd sa stotožnil so záverom súdu prvej inštancie, že na vydanie kontumačného rozsudku boli splnené podmienky.

6. Vo vzťahu k uzneseniu o zamietnutí návrhu žalovaného na zrušenie rozsudku pre zmeškanie odvolací súd dôvodil, že prvotným predpokladom na zrušenie kontumačného rozsudku je, že žalovaný zmeškal pojednávanie, na ktorom došlo k vyhláseniu kontumačného rozsudku z ospravedlniteľného dôvodu (§ 277 ods. 2 CSP). Tento ospravedlniteľný dôvod bol žalovaný povinný preukázať, pričom žalovaný dôvody nedostavenia sa na pojednávanie a ich ospravedlniteľnosť iba tvrdil, no nepredložil o týchto tvrdených skutočnostiach žiaden listinný dôkaz. Žalovaným tvrdené skutočnosti ako nefunkčnosť systému, nemožnosť pripojenia sa a nefunkčnosť elektronickej schránky v trvaní 4 mesiacov, vyhodnotil odvolací súd ako nezodpovedný prístup právneho zástupcu k poskytovaniu právnych služieb a nepovažoval ich za ospravedlniteľné. Keďže žalovaný nepreukázal ospravedlniteľný dôvod neúčasti na pojednávaní, odvolací súd napadnuté uznesenie z dôvodu jeho vecnej správnosti podľa ustanovenia § 387 ods. 1 CSP potvrdil.

III.

Dovolanie žalovaného

7. Proti uzneseniu odvolacieho súdu podal žalovaný (ďalej aj „dovolateľ“) dovolanie, ktorého prípustnosť vyvodil z § 420 písm. f) a § 421 ods. 1 CSP tvrdiac, že súd mu nesprávnym procesným postupom znemožnil uskutočňovať jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces a zároveň toto rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci.

8. Postup prvostupňového aj odvolacieho súdu považuje dovolateľ za nesprávny, pretože vzhľadom na okolnosti konkrétneho prípadu vec nesprávne právne posúdili, keďže:

- žalobca žiadnym spôsobom nepreukázal, že so žalovaným uzatvoril „zmluvu o dielo“,
- žalobca žiadnym spôsobom nepreukázal výšku škody uplatňovanej voči žalovanému,
- žalobca nepredložil súdu také dôkazy a tvrdenia, ktoré by nepochybne potvrdzovali ním uplatňovaný nárok,
- súd obligatórne neskúmal, či sú splnené procesné podmienky podľa § 161 CSP a ani to, či žalobca súdu predložil dôkazy, ktoré by súd mohli viesť k nepochybnému záveru, že plnenie, ktorého sa žalobca domáha, mu možno priznať v celom rozsahu,
- tvrdenia žalobcu v konaní boli žalovaným rozporované už pri podaní odporu proti platobnému rozkazu,
- všeobecný súd neprihliadal na materiálnu stránku veci a sporu, išlo o nesprávny procesný postup,
- právny zástupca žalovaného dôvod neúčasti súdu ospravedlnil bezodkladne ako zistil, že bolo nariadené pojednávanie, a že bol vydaný rozsudok pre zmeškanie.

9. V súvislosti s uvedeným dovolateľ poukázal na záver Ústavného súdu SR, vyslovený v uznesení sp. zn. I. ÚS 233/2019, podľa ktorého „ani v prípade, ak sú kumulatívne splnené všetky formálne predpoklady, súd nemusí vydať rozsudok pre zmeškanie - ak by jeho vydanie bolo zjavne nespravodlivé.“

10. Dovolateľ poukázal na to, že dôvod zmeškania spočíval na strane právneho zástupcu žalovaného, čo nemôže byť na ťarchu strany sporu, ktorú právny zástupca žalovaného zastupuje, a to a až v takom rozsahu, že to strane sporu znemožní uplatniť a uskutočniť jej procesné práva v takej miere, aby jej bolo zaručené právo na spravodlivý proces.

11. Podľa dovolateľa odvolací súd v odôvodnení svojho rozhodnutia nedal ani relevantnú odpoveď na námietky a argumenty žalovaného, ktoré uplatnil na svoju obranu. Odôvodnenie rozsudku odvolacieho súdu nie je presvedčivé, keď sa súde nižšej inštancie dostatočne nevysporiadali s jeho právnou a skutkovou argumentáciou, dospeli k nesprávnym skutkovým zisteniam a vec nesprávne právne posúdili.

12. Súčasťou dovolania bol návrh dovolateľa na odklad vykonateľnosti rozhodnutia odvolacieho súdu. Uvedený návrh odôvodnil svojím osobným, sociálnym a finančným statusom, vzhľadom na to, že je nezamestnaný a invalidný dôchodca, a obavou, že žalobca môže podať návrh na vykonanie exekúcie. Ako dôvod hodný osobitného zreteľa uviedol fakt, že žalobcom uplatňovaná suma spolu s príslušenstvom a trovami konania prevyšuje výšku 10.000 eur a takáto suma je pre žalovaného neúnosná.

13. Z uvedených dôvodov dovolateľ navrhol, aby najvyšší súd zrušil rozhodnutia súdov nižšej inštancie, vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a žalovanému priznal náhradu trov dovolacieho konania v rozsahu 100 %.

14. Žalobca sa k dovolaniu žalovaného nevyjadril.

IV.

Konanie pred dovolacím súdom

15. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „najvyšší súd“ alebo „dovolací súd“) ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podala v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) strana zastúpená v súlade so zákonom (§ 429 ods. 1 CSP), v ktorej neprospech bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP) skúmal, či sú splnené aj ďalšie podmienky dovolacieho konania a predpoklady prípustnosti.

16. V zmysle § 419 CSP je proti rozhodnutiu odvolacieho súdu dovolanie prípustné, ak to zákon pripúšťa. To znamená, že ak zákon výslovne neuvádza, že dovolanie je proti tomu-ktorému rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné, nemožno také rozhodnutie (úspešne) napadnúť dovolaním. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú vymenované v ustanoveniach § 420 a § 421 CSP.

A/ Dovolanie proti výroku II. uznesenia odvolacieho súdu podľa § 421 CSP

Podľa § 421 ods. 1 CSP dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Podľa § 421 ods. 2 CSP dovolanie v prípadoch uvedených v ods. 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n).

Podľa § 357 písm. h) CSP odvolanie je prípustné proti uzneseniu súdu prvej inštancie o zamietnutí

návrhu na zrušenie rozsudku pre zmeškanie.

Podľa § 447 písm. c) CSP dovolací súd odmietne dovolanie, ak smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je dovolanie prípustné.

17. V danom prípade odvolací súd potvrdzujúcim výrokom II. rozhodol o odvolaní žalovaného proti uzneseniu z 3. augusta 2021 č. k. 6C/37/2020-123, ktorým súd prvej inštancie rozhodol o zamietnutí návrhu žalovaného na zrušenie rozsudku pre zmeškanie, teda o rozhodnutí uvedenom v ustanovení § 357 písm. h) CSP; proti tomuto rozhodnutiu odvolacieho súdu dovolanie podľa § 421 ods. 2 CSP nie je prípustné, čo samo osebe odôvodňuje odmietnutie dovolania podaného z tohto dovolacieho dôvodu (§ 447 písm. c) CSP).

B/ Dovolanie proti výroku I. uznesenia odvolacieho súdu podľa § 421 CSP

18. Dovolateľ podľa obsahu dovolania („v celom rozsahu podľa ustanovenia § 432 ods. 1 CSP“) dovolací dôvod podľa § 421 CSP uplatnil aj proti výroku I. uznesenia odvolacieho súdu č. k. 11Co/96/2021-189, ktorým odvolací súd odmietol odvolanie žalovaného proti rozsudku pre zmeškanie.

Podľa § 442 CSP dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (ods. 1). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (ods. 2).

19. Aby na základe dovolania podaného podľa ustanovenia § 421 Civilného sporového poriadku mohlo byť rozhodnutie odvolacieho súdu podrobené meritórnemu dovolaciemu prieskumu z hľadiska namietaného nesprávneho právneho posúdenia veci, musia byť (najskôr) splnené predpoklady prípustnosti dovolania, zodpovedajúce niektorému zo spôsobov riešenia tej právnej otázky, od vyriešenia ktorej záviselo rozhodnutie odvolacieho súdu, a tiež musia byť dané podmienky dovolacieho konania, medzi ktoré, okrem iného, patrí riadne odôvodnenie dovolania prípustnými dovolacími dôvodmi a spôsobom vymedzeným v ustanoveniach § 431 až § 435 Civilného sporového poriadku (porovnaj rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 2Cdo/203/2016, 3Cdo/216/2017, 4Cdo/64/2018, 6Cdo/113/2017, 7Cdo/95/2017 a 8Cdo/95/2017). K posúdeniu dôvodnosti dovolania (či dovolateľom napadnuté rozhodnutie skutočne spočíva na nesprávnom právnom posúdení) môže dovolací súd pristúpiť len po prijatí záveru o prípustnosti dovolania.

20. Otázkou relevantnou podľa § 421 ods. 1 Civilného sporového poriadku môže byť len otázka právna (nie otázka skutková). Môže ísť tak o otázku hmotnoprávnu (ktorá sa odvíja od interpretácie napríklad Občianskeho zákonníka, Obchodného zákonníka, Zákonníka práce, Zákona o rodine), ako aj o otázku procesnoprávnu (ktorej riešenie záviselo od aplikácie a interpretácie procesných ustanovení právnej normy). Predmetná otázka musí byť zároveň procesnou stranou v dovolaní nastolená.

21. Dovolateľ je zo zákona povinný nielen uviesť právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne (a vyložiť, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia), ale tiež konfrontovať túto nesprávnosť s doterajšou rozhodovacou činnosťou dovolacieho súdu, lebo tomu patrí úloha zjednocovať rozhodovaciu činnosť súdov v civilnom konaní. Podľa toho je dovolateľ povinný vymedziť, v čom vidí splnenie predpokladov prípustnosti dovolania. Mal by teda uviesť, ktorý z predpokladov vymedzených v § 421 ods. 1 Civilného sporového poriadku je naplnený a prečo. Povedané inými slovami, dovolateľ je povinný jasne a zrozumiteľne vymedziť relevantnú rozhodovaciu prax dovolacieho súdu a uviesť, v čom sa odvolací súd odchýlil od tejto relevantnej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, alebo v čom je relevantná rozhodovacia prax dovolacieho súdu rozporná, alebo v čom je potrebné relevantnú rozhodovaciu prax dovolacieho súdu zmeniť, alebo či ide o právnu otázku dovolacím súdom doteraz nevyriešenú. Prosté spochybňovanie správnosti rozhodnutia odvolacieho súdu alebo len kritika toho, ako odvolací súd pristupoval k riešeniu právnej otázky, významovo nezodpovedajú kritériu prípustnosti dovolania uvedenému v § 421 ods. 1 Civilného sporového poriadku.

22. Dovolací súd konštatuje, že žalovaný pri vymedzení dovolacieho dôvodu nesprávneho právneho posúdenia veci odvolacím súdom spôsobom uvedeným v § 432 ods. 2 Civilného sporového poriadku v spojení s § 421 Civilného sporového poriadku nepostupoval, pretože jasným, určitým a zrozumiteľným spôsobom neuviedol konkrétnu právnu otázku riešenú odvolacím súdom vo vzťahu ku konkrétne namietanému ustanoveniu zákona, neidentifikoval v napadnutom rozsudku spôsob, akým právnu otázku riešil odvolací súd a neuviedol ani relevantnú právnu argumentáciu, ako (by) mala byť právna otázka riešená správne. Dovolateľ vyjadroval všeobecnú nespokojnosť s rozhodnutím odvolacieho súdu a domáhal sa rozhodnutia vo svoj prospech.

23. Nevymedzenie dovolacích dôvodov podľa § 421 ods. 1 písm. a) CSP spôsobom uvedeným v § 432 CSP preto samo osebe odôvodňuje odmietnutie dovolania ako neprípustného podľa § 447 písm. f) CSP aj v tejto časti.

C/ Dovolanie proti výroku II. uznesenia odvolacieho súdu podľa § 420 písm. f) CSP

Podľa § 420 písm. f) CSP je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

Podľa § 431 CSP dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (ods. 1). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (ods. 2).

24. Pokiaľ dovolateľ dovolaním podľa § 420 písm. f) CSP napadol výrok II. uznesenia odvolacieho súdu, ktorým odvolací súd potvrdil uznesenie súdu prvej inštancie z 3. augusta 2021 č. k. 6C/37/2020-123 o zamietnutí návrhu na zrušenie rozsudku pre zmeškanie, je potrebné poukázať na to, že v tejto časti uznesenia odvolacieho súdu nejde o rozhodnutie odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí. Keďže žalovaný okrem návrhu na zrušenie rozsudku pre zmeškanie podal proti uvedenému rozsudku aj odvolanie, v danom prípade rozhodnutím, ktorým sa konanie končí, je rozhodnutie odvolacieho súdu o odmietnutí odvolania proti rozsudku pre zmeškanie, obsiahnutý v prvom výroku uznesenia odvolacieho súdu. Z toho dôvodu je dovolanie v tejto časti neprípustné, čo samo osebe je dôvodom na odmietnutie dovolania podľa § 447 písm. c) CSP.

D/ Dovolanie proti výroku I. uznesenia odvolacieho súdu podľa § 420 písm. f) CSP

25. Hlavnými znakmi, ktoré charakterizujú procesnú vadu uvedenú v § 420 písm. f) CSP sú a) zásah súdu do práva na spravodlivý proces a b) nesprávny procesný postup súdu znemožňujúci procesnej strane, aby svojou procesnou aktivitou uskutočňovala jej patriace procesné oprávnenia.

26. Právo na spravodlivý súdny proces je jedným zo základných ľudských práv a do obsahu tohto práva patrí viacero samostatných subjektívnych práv a princípov. Podstatou práva na spravodlivý súdny proces je možnosť fyzických a právnických osôb domáhať sa svojich práv na nestrannom súde a v konaní pred ním využívať všetky právne inštitúty a záruky poskytované právnym poriadkom. Integrovanou súčasťou tohto práva je právo na relevantné, zákonu zodpovedajúce konanie súdov a iných orgánov Slovenskej republiky. Z práva na spravodlivý súdny proces ale pre procesnú stranu nevyplyva jej právo na to, aby sa všeobecný súd stotožnil s jej právnymi názormi a predstavami, preberal a riadil sa ňou predkladaným výkladom všeobecne záväzných predpisov, rozhodol v súlade s jej vôľou a požiadavkami. Jeho súčasťou nie je ani právo procesnej strany vyjadrovať sa k spôsobu hodnotenia ňou navrhnutých dôkazov súdom a dožadovať sa ňou navrhnutého spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov (IV. ÚS 252/04, I. ÚS 50/04, I. ÚS 97/97, II. ÚS 3/97 a II. ÚS 251/03).

27. Pojem „procesný postup“ bol vysvetlený už vo viacerých rozhodnutiach najvyššieho súdu vydaných

do 30. júna 2016 tak, že sa ním rozumie len faktická, vydaniu konečného rozhodnutia predchádzajúca činnosť alebo nečinnosť súdu, teda sama procedúra prejednávania veci (to ako súd viedol spor), znemožňujúca strane sporu realizáciu jej procesných oprávnení a mieriaca možnosti jej aktívnej účasti na konaní (porovnaj R 125/1999 a tiež rozhodnutia najvyššieho súdu sp. zn. 1Cdo/6/2014, 3Cdo/38/2015, 5Cdo/201/2011, 6Cdo/90/2012). Tento pojem nemožno vykladať extenzívne jeho vzťahovaním aj na faktickú meritórnu rozhodovaciu činnosť súdu. „Postupom súdu“ možno teda rozumieť iba samotný priebeh konania, nie však konečné rozhodnutie súdu, posudzujúce opodstatnenosť žalobou uplatneného nároku.

28. Pod porušením práva na spravodlivý proces v zmysle § 420 písm. f) CSP treba rozumieť taký vadný postup súdu, ktorý sa prejavuje v zjavnom porušení kogentných procesných ustanovení, vymykajúci sa nielen zo zákonného, ale aj z ústavnoprávneho rámca, a ktorý tak zároveň znamená aj porušenie ústavou zaručených procesných práv spojených so súdnou ochranou práva. Ide napr. o právo na verejné prejednanie sporu za prítomnosti strán sporu, právo vyjadriť sa ku všetkým vykonaným dôkazom, právo na zastúpenie zvoleným zástupcom, právo na predvídateľnosť rozhodnutia, na zachovanie rovnosti strán v konaní, právo na riadne odôvodnenie rozhodnutia, na relevantné konanie súdu spojené so zákazom svojvoľného postupu a so zákazom denegatio iustitiae (odmietnutie spravodlivosti). Pri posudzovaní znemožnenia uskutočňovať strane jej patriace procesné práva, je nevyhnutné skúmať intenzitu zásahu do práva na spravodlivý proces a jednotlivé konkrétne porušenia procesných práv je potrebné hodnotiť v kontexte celého súdneho konania, v kontexte dopadu na ďalšie procesné postupy súdu a možnosti strany namietať alebo zvrátiť nesprávny postup súdu.

29. V danom prípade v dovolaní proti výroku I. uznesenia odvolacieho súdu z dôvodu podľa § 420 písm. f) CSP (podľa jeho obsahu) dovolateľ nesprávny procesný postup odvolacieho súdu ako aj súdu prvej inštancie vzhľadom na nevysporiadanie sa súdmi nižších inštancií tak so skutočnosťami podstatnými pre rozhodnutie vo veci samej na jednej strane, ako aj v nedostatočnom vysporiadaní sa odvolacieho súdu s jeho námietkou, že problém programového vybavenia počítača právneho zástupcu dovolateľa a z toho vyplývajúca nevedomosť o termíne pojednávania na základe elektronicky doručovaného predvolania je ospravedlniteľným a pochopiteľným dôvodom zmeškania pojednávania, kedy „sankčné“ rozhodnutie nie je namieste.

30. Dovolací súd skúmal z hľadiska vyššie uvedeného, či v konaní došlo k takej intenzite zásahu do práva na spravodlivý proces, že bolo znemožnené žalovanému uskutočniť jemu patriace procesné práva.

31. Dovolací súd v prvom rade uvádza, že ak súdy konajú v súlade s obsahom konkrétnych ustanovení Civilného sporového poriadku, s prihliadnutím na rovnosť strán sporu zvyčajne nie je možné usúdiť, že konaním súdu došlo do zásahu do práva na spravodlivý proces.

V zmysle § 137 písm. a) CSP žalobou možno požadovať, aby sa rozhodlo o splnení povinnosti.

Podľa § 274 CSP na pojednávaní rozhodne súd o žalobe podľa § 137 písm. a) na návrh žalobcu rozsudkom pre zmeškanie, ktorým žalobe vyhovie, ak

a) sa žalovaný nedostavil na pojednávanie vo veci, hoci bol naň riadne a včas predvolaný a v predvolaní na pojednávanie bol žalovaný poučený o následku nedostavenia sa vrátane možnosti vydania rozsudku pre zmeškanie a

b) žalovaný neospravedlnil svoju neprítomnosť včas a vážnymi okolnosťami.

Podľa § 275 CSP odôvodnenie rozsudku pre zmeškanie žalovaného obsahuje stručnú identifikáciu procesného nároku a právny dôvod vydania rozsudku pre zmeškanie.

Podľa § 356 písm. b) CSP odvolanie nie je prípustné proti rozsudku pre zmeškanie okrem prípadov odvolania podaného z dôvodu, že neboli splnené podmienky na vydanie takeého rozhodnutia.

32. Súd prvej inštancie v rozsudku pre zmeškanie žalovaného v bodoch 6. a 12. odôvodnenia uviedol, že

„mal za preukázané, že právnenému zástupcovi žalovaného bolo dňa 04. 03. 2021 doručené predvolanie na pojednávanie dňa 13. 05. 2021. V predvolaní súd poučil právneho zástupcu žalovaného o následkoch nedostavenia sa na pojednávanie vrátane možnosti vydania rozsudku pre zmeškanie. Právny zástupca žalovaného sa na pojednávanie konané dňa 13. 05. 2021 nedostavil, pričom svoju neprítomnosť neospravedlnil včas a vážnymi okolnosťami. ... Pretože boli splnené zákonné predpoklady ustanovenia § 274 CSP, súd rozhodol v spore rozsudkom pre zmeškanie žalovaného ...“.

33. V odvolaní proti rozsudku pre zmeškanie, doručenom súdu 04. 07. 2021, dovolateľ poukázal na to, že podal návrh na zrušenie rozsudku pre zmeškanie ako aj žiadosť o ospravedlnenie neúčasti na pojednávaní súdu prvej inštancie dňa 13. 05. 2021 (v spise pod č. I. 113 až 117, doručený súdu 01. 07. 2021), ale z opatrnosti podáva aj odvolanie; v ňom namietal (iba), že „podmienky na vydanie takého rozhodnutia splnené neboli, lebo v konaní a spore nebol nečinný, aktivitu v spore prejavil a vyjadril sa k výzve žalobcu, podal odpor proti platobnému rozkazu a uviedol skutočnosti, ktoré spochybňujú nárok žalobcu; poprel uplatňovaný nárok žalobcu v celej výške a tvrdenia žalobcu sú rozporované v celom rozsahu. ... Otázkou, či súd musí bez ďalšieho vydať rozsudok pre zmeškanie strany, ktorá sa na pojednávanie nedostavila, sa zaoberal Ústavný súd SR v uznesení sp. zn. I. ÚS 233/2019 a dospel k záveru, že súd má prihliadnuť aj na konkrétne okolnosti daného sporu a taký rozsudok v určitých prípadoch nevydať, hoci sú na to splnené formálne zákonné predpoklady, a že čisto formalistický výklad ustanovenia o rozsudku pre zmeškanie žalovaného nie je žiaduci.“

34. Ako je uvedené už v bode 5. tohto rozhodnutia, odvolací súd v súvislosti s odvolaním proti rozsudku pre zmeškanie poukázal na § 356 písm. b) CSP, v zmysle ktorého odvolanie nie je prípustné proti rozsudku pre zmeškanie, okrem prípadov odvolania podaného z dôvodu, že neboli splnené podmienky na vydanie takéhoto rozhodnutia. Odvolací súd sa stotožnil so záverom súdu prvej inštancie, že na vydanie kontumačného rozsudku boli splnené podmienky. Odmietnutie odvolania v tejto časti ako neprípustného odôvodnil v bode 12. a 13. odôvodnenia jeho uznesenia, keď uviedol:

„12. Z obsahu spisového materiálu vyplynulo, že rozsudok pre zmeškanie napadnutý odvolaním bol vydaný v súlade s ustanovením § 274 CSP. Takže sa vyžadovalo splnenie podmienok a to, že sa žalovaný nedostaví na pojednávanie, hoci bol riadne a včas predvolaný a bol tiež poučený o následkoch nedostavenia sa, vrátane možnosti vydania rozsudku pre zmeškanie, a že žalovaný neospravedlnil svoju neprítomnosť včas a vážnymi okolnosťami. V danom prípade v podanom odvolaní, ktoré zároveň žalobca nazval aj návrhom na zrušenie rozsudku, však žalovaný nerozporoval nesplnenie zákonných podmienok, resp. absenciu niektorého z predpokladov stanovených v zákone pre vydanie kontumačného rozsudku. V odvolaní a zároveň aj v návrhu na zrušenie tohto kontumačného rozsudku sa zaoberal len existenciou ospravedlniteľného dôvodu na strane žalovaného, čo je však predmetom konania o návrhu na zrušenie rozsudku pre zmeškanie, ktorým sa súd prvej inštancie riadne zaoberal a o tomto návrhu aj následne rozhodol.

13. Vzhľadom k všetkým vyššie uvedeným skutočnostiam odvolací súd dospel k záveru, že boli splnené podmienky na vydanie rozsudku pre zmeškanie, žalovaný v podanom odvolaní netvrdil, že podmienky nemali byť splnené, bolo preto potrebné v zmysle § 386 písm. c) CSP odvolanie odmietnuť, pretože smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je prípustné.

35. Pokiaľ teda dovolateľ namietal nesprávny procesný postup odvolacieho súdu, spočívajúci v nedostatočnom vysporiadaní sa odvolacieho súdu s jeho námietkou, že problém programového vybavenia počítača právneho zástupcu dovolateľa a (z toho vyplývajúca) nevedomosť o termíne pojednávania na základe elektronicky doručovaného predvolania je ospravedlniteľným a pochopiteľným dôvodom zmeškania pojednávania, pričom právny zástupca žalovaného dôvod neúčasti na pojednávaní súdu ospravedlnil bezodkladne ako zistil, že bolo nariadené pojednávanie, a že bol vydaný rozsudok pre zmeškanie, táto jeho dovolacia námietka podľa § 420 písm. f) CSP nie je dôvodná, keďže ako odvolacie dôvody v odvolaní proti rozsudku pre zmeškanie nenamietal nesplnenie podmienok uvedených v § 274 písm. a) a b) CSP, t. j. že nebol riadne a včas predvolaný na pojednávanie, resp. že v predvolaní nebol poučený o následku nedostavenia sa vrátane možnosti vydania rozsudku pre zmeškanie, ani netvrdil, že svoju neprítomnosť na pojednávaní ospravedlnil včas a vážnymi okolnosťami. Práve absencia týchto prípustných dôvodov odvolania mala za následok odmietnutie odvolania odvolacím súdom. Za takej

situácie potom dovolanie v zmysle § 420 písm. f) CSP uplatňované z dôvodu, že sa odvolací súd nevysporiadal s inými dôvodmi odvolania, bolo potrebné vyhodnotiť ako nedôvodné.

36. V predmetnej veci podľa dovolacieho súdu procesným postupom odvolacieho súdu nebolo žalovanému odňaté právo na spravodlivý proces. Nie je možné prijať záver o formálnosti rozhodovania, keď oba nižšie súdy správne vychádzali z platnej procesnej úpravy a svoje rozhodnutie i dostatočne odôvodnili.

37. Z uvedených dôvodov dovolací súd dovolanie ako celok zamietol (§ 448 CSP).

38. O nároku na náhradu trov dovolacieho konania dovolací súd rozhodol vzhľadom na úspech žalobcu v dovolacom konaní v súlade s § 453 ods. 1 CSP v spojení s § 255 ods. 1 CSP tak, ako je uvedené vo výroku tohto uznesenia. O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie v lehote do 60 dní po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník (§ 262 ods. 2 CSP).

39. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.